

International Science Group

ISG-KONF.COM

**XXII
INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE
"MULTIDISCIPLINARY ACADEMIC RESEARCH,
INNOVATION AND RESULTS"**

**Prague, Czech Republic
June 07 - 10, 2022**

ISBN 979-8-88680-832-2

DOI 10.46299/ISG.2022.1.22

MULTIDISCIPLINARY ACADEMIC RESEARCH, INNOVATION AND RESULTS

Proceedings of the XXII International Scientific and Practical Conference

Prague, Czech Republic
June 07 – 10, 2022

MULTIDISCIPLINARY ACADEMIC RESEARCH, INNOVATION AND
RESULTS

56.	Зубенко А.В. ОСОБЛИВОСТІ ВІДШКОДУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ ШКОДИ	248
57.	Кирильцев К.С. НОРМАТИВНЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ	250
58.	Колесніченко А.А., Колісникова Г.В.Я. ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ	259
59.	Коряк М.А. ОСОБЛИВОСТІ СПАДКУВАННЯ АВТОРСЬКИХ ПРАВ	263
60.	Костюк У.І. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ	266
61.	Кісіль А.В. ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ ЦИВІЛЬНОЇ ДІЄЗДАТНОСТІ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ В УКРАЇНІ ТА ЗАКОРДОНОМ	269
62.	Кісіль А.В. ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ ЦНАП ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	275
63.	Личенко І.О. ФУНКЦІЯ ДЕРЖАВИ ЩОДО АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ПРАВА ВЛАСНОСТІ	279
64.	Самойлович А.А. СВІДОК В АДМІНІСТРАТИВНОМУ ПРОЦЕСІ	282
65.	Стрельченко О.Г., Братков С.І., Басс В.О., Капітонова Н.В. ДЕЯКІ ПИТАННЯ НАДАННЯ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ	287
66.	Торська Х.І., Руснак І.В. КОНТРАКТ ЯК ОСОБЛИВИЙ ВИД ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ	291

СВІДОК В АДМІНІСТРАТИВНОМУ ПРОЦЕСІ

Самойлович Артур Андрійович

старший викладач кафедри публічно-правових дисциплін
Білоцерківський національний аграрний університет,
Україна

Одним із засобів доказування в адміністративному судочинстві є показ свідків, не дивлячись на те, що тягар відповідальності несе відповідач. Це питання залишається актуальним з позиції на наукові погляди та судову практику.

Стаття 2 Кодексу адміністративного судочинства України зазначає, що завданням адміністративного судочинства є справедливе, неупереджене та своєчасне вирішення судом спорів у сфері публічно-правових відносин з метою ефективного захисту прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб від порушень з боку суб'єктів владних повноважень [5].

Як свідок в адміністративній справі судом може бути викликана будь-яка особа, якій відомі обставини, що належить з'ясувати у справі [5].

Показання свідка в адміністративному судочинстві мають більше інформаційно-довідковий характер. До них можна віднести, наприклад, інформацію про стаж та місце роботи, місце реєстрації та фактичного проживання особи, перебування чи не перебування особи на посаді державного службовця у період, який має значення для справи, відомості про порушення законодавства, порушення присяги та етики державного службовця і т.п.

Особливостями показань свідка є:

- свідки володіють інформаційними даними про факти, які підлягають встановленню;
- за джерелом отримання – це особистий вид доказу, тому що сприймається фізичною особою;
- інформація знаходиться у свідомості суб'єкта пізнання;
- інформація сприймалася суб'єктом двома шляхами – безпосередньо та опосередковано;
- незамінність свідка (навіть у випадку сприйняття інформації не одним свідком);
- не виключається можливість висловлення суджень свідка;
- порядок надання показань починається із проголошення присяги;
- показання надаються у формі вільної розповіді;
- відсутність інтересу у результатах розгляду справи [2, с. 119].

Пріоритетним значенням залучення свідка є встановлення по справі об'єктивної істини, тому свідок повинен надати правдиві покази, які стосуються суті поставлених питань.

На думку Гордєєва В.В., показання свідка характеризуються такими ознаками: це усне публічне повідомлення про факти, а не письмова інформація; це повідомлення про обставини, що мають значення для справи, яке, зазвичай,

робиться через деякий проміжок часу від події чи дії; це повідомлення, що роблять особи під присягою, котрі викликані для допиту у якості свідків; це обов'язок повідомлення суду про обставини, що мають значення для справи [1, с. 60].

У судовій практиці акцент робиться на достовірність на достатність показів свідка. Так, позивач звернувся до адміністративного суду з позовом про скасування постанови про притягнення до адміністративної відповідальності за ч.5 ст.121 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Позивач зазначав, що він був зупинений поліцейським за те, що у порушення ПДР перетнув суцільну лінію дорожньої розмітки. Він не погодився з відповідачем та повідомив, що перетнув суцільну лінію, здійснюючи обгін транспортного засобу, який рухався зі швидкістю менше 30 км/год. Тоді працівник поліції йому повідомив, що притягне до відповідальності за порушення п.п. 2.3.в ПДР, а саме за те, що він не пристебнутий ременем безпеки. Позивач заперечував вчинення такого правопорушення. Суд першої інстанції у задоволенні позову відмовив. Суд зазначив, що показаннями допитаного в судовому засіданні свідка - поліцейського підтверджується факт того, що позивач керував транспортним засобом та не був пристебнутий ременем безпеки. Також суд вказав, що ставити під сумнів правдивість показань допитаного в судовому засіданні свідка підстав у суду не було.

Апеляційний суд дійшов іншого висновку та позов задовольнив. Суд апеляційної інстанції виходив з того, що крім постанови по справі про адміністративне правопорушення інших доказів, пояснень, свідчень або інших відомостей до постанови, необхідних для вирішення справи про порушення Правил дорожнього руху відповідачем зібрано не було, а сама постанова таких доказів не містить.

У касаційній скарзі відповідач наполягав, що спірна постанова складена відповідно до вимог статті 222 КУпАП. Неправомірних дій зі сторони поліцейського вчинено не було. Позивач не зміг пояснити для чого йому потрібно було відстібати ремінь безпеки до приходу працівників поліції. А судом апеляційної інстанції не було надано правової оцінки поясненням свідка - інспектора, який візуально зафіксував те, що позивач під час руху не був пристебнутий ременем безпеки.

Суд касаційної інстанції погодився з вирішенням справи апеляційним судом.

Колегія суддів КАС ВС зазначила, що цінність свідка полягає в його безпосередньому об'єктивному сприйнятті обставини справи за допомогою органів чуттів і відсутності юридичної зацікавленості у вирішенні справи. І саме з огляду на своє нейтральне становище людина здатна об'єктивно та правильно засвідчити події і факти так, як вони дійсно відбувалися для можливості уникнення формалізму та зловживання процесуальними правами.

Суд зауважив, що на підставі показань свідків не можуть встановлюватися факти, які з огляду на закон або звичай устанавлюються в документах.

ВС нагадав, що пунктом 24 Постанови Пленуму Верховного Суду України від 23 грудня 2005 року № 14 «Про практику застосування судами України законодавства у справах про деякі злочини проти безпеки дорожнього руху та

експлуатації транспорту, а також про адміністративні правопорушення на транспорті», передбачено, що зміст постанови має відповідати вимогам, передбаченим статтями 283 і 284 КУАП. У ній, зокрема, потрібно навести докази, на яких ґрунтується висновок про вчинення особою адміністративного правопорушення, та зазначити мотиви відхилення інших доказів, на які посилався правопорушник, чи висловлених останнім доводів.

КАС ВС вказав, що обставини, що підтверджуються показаннями свідка повинні узгоджуватись з іншими доказами у справі, тоді вони можуть бути визнані судом достовірними та достатніми для висновку про винуватість особи в тому чи іншому адміністративному правопорушенні (постанова від 29.04.2020 у справі № 161/5372/17) [3].

Також наведемо матеріали судової практики, де обставини свідчать про те, що свідок повинен бути не зацікавленою особою. Так, позивач оскаржила постанову у справі про адміністративне правопорушення, якою її притягнуто до адміністративної відповідальності за ч. 2 ст. 122 КУПАП та накладено адміністративне стягнення у вигляді штрафу.

Відповідно до постанови водій, повертаючи ліворуч на зелений сигнал світлофору, не надала переваги в русі транспортним засобам, що рухалися в зустрічному напрямку прямо та повертали праворуч, чим порушила п.16.6 Правил дорожнього руху.

Суд першої інстанції задовольнив позов, водія, яка наполягала на відсутності порушень ПДР з її боку.

Суд зазначив, що порушення правил дорожнього руху, пов'язане із ненаданням переваги в русі, потребує відеофіксації, оскільки є оціночним і суд повинен пересвідчитись, чи дійсно дії позивача примусили чи могли примусити інших учасників дорожнього руху, які мають перевагу, змінити напрямок руху або швидкість. Однак, відповідачем не викладено жодних заперечень та не надано жодних належних доказів правомірності дій посадової особи та на спростування доводів, викладених в поясненнях позивача.

Тому суд дійшов висновку, що факт вчинення правопорушення позивачем не знайшов свого підтвердження при розгляді справи, у матеріалах справи такі підтвердження відсутні, є в наявності лише постановою про притягнення до відповідальності, що не дає підстав стверджувати про допущення позивачем порушень Правил дорожнього руху України.

Апеляційний суд дійшов іншого висновку та відмовив у задоволенні позову. Суд зазначив, що патрульними дійсно не було зафіксовано факту правопорушення на нагрудний відеореєстратор, але це не означає, що особа, яка вчинила проступок, має уникнути адміністративної відповідальності.

Суд визнав, що достатнім доказом правомірності свого рішення, дій чи бездіяльності відповідача у даній категорії справ (оскарження рішень поліцейських патрульної поліції про притягнення до адміністративної відповідальності) є відповідні пояснення поліцейського, який виніс оскаржувану постанову, та свідчення поліцейських - свідків, які були в одному екіпажі з поліцейським, який виніс оскаржувану постанову.

Також суд врахував, що позивач отримала під підпис копію спірної постанови про накладення штрафу та письмово не висловила жодних зауважень щодо того, що не погоджується з інкримінованим правопорушенням. Колегія суддів дійшла висновку, що суд першої інстанції, прийнявши до уваги пояснення позивача, ніяким чином не відреагував на пояснення самих патрульних, які, побачивши з боку позивача порушення Правил дорожнього руху, зупинили транспортний засіб та притягнули водія до адміністративної відповідальності.

З такою позицією суду апеляційної інстанції не погодився КАС, який визнав вірним вирішення спору судом першої інстанції.

ВС зазначив, що відповідачем не було надано до судів попередніх інстанцій жодних належних доказів вчинення позивачем адміністративного правопорушення, а тому суд першої інстанції дійшов обґрунтованого висновку про наявність підстав для скасування спірної постанови.

Колегія суддів визнала безпідставним врахування судом апеляційної інстанції пояснень відповідача в якості доказу вчинення позивачем адміністративного правопорушення, адже під час складення постанови у справі про адміністративне правопорушення позивач діяв як службова особа - інспектор патрульної поліції.

ВС зазначив, що свідчення зазначеної особи не можуть вважатись об'єктивними доказами у справі, оскільки така особа є представником суб'єкта владних повноважень, який виконує функції нагляду та контролю за безпекою дорожнього руху.

Також Суд визнав безпідставним врахування судом апеляційної інстанції того факту, що позивач при притягненні її до адміністративної відповідальності не навела в оскаржуваній постанові жодних зауважень, оскільки остання скористалась наданим їй правом оскаржити вказане рішення суб'єкта владних повноважень в судовому порядку (постанова від 15.04.2020 у справі № 489/4827/16-а) [4].

Заслуговує на увагу думка Пчеліна В.Б., про те, що свідком в адміністративному судочинстві України є особа, що володіє фактичними обставинами за суттю публічно-правового спору, що знаходиться в провадженні адміністративного суду, врахування яких сприяє розгляду та вирішенню такого спору по суті. Значення свідка як суб'єкта адміністративних процесуальних правовідносин важко переоцінити, оскільки саме завдяки інформації, якою він володіє, в деяких випадках стає можливим вирішення справи, прийняття законного й обґрунтованого рішення за нею. При цьому цінність показань свідка як одного з основних засобів доказування в адміністративному судочинстві полягає насамперед у тому, що такі показання дає особа, котра не має жодної зацікавленості в результаті розгляду та вирішення адміністративної справи [6, с. 61].

Таким чином, враховуючи все зазначене вище, правовий та процесуальний статус свідка в адміністративному судочинстві потребує більш глибокого вивчення з метою якісного правового регулювання його статусу, прав та обов'язків, юридичної відповідальності, наслідком чого повинно бути прийняття

рішення адміністративними судами з дотриманням принципу законності на основі об'єктивних даних.

Список літератури

1. Гордєєв В.В. Доказування в адміністративних справах, пов'язаних з виборчим процесом : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / Гордєєв В.В. – К., 2009. – 200 с.

2. Калмикова Я.С. Показання свідка як засіб доказування в адміністративному судочинстві / Я.С. Калмикова // Часопис Київського університету права . – № 1. – 2015. – С. 119-122.

3. КАС визначив, коли показання свідка можуть бути визнані достовірними та достатніми для висновку про винуватість особи в адмінправопорушенні. – Електронний ресурс: https://ukrainepravo.com/law-practice/practice_court/kas-vyznachyv-koly-pokazannya-svidka-mozhut-butu-vyznani-dostovirnymy-ta-dostatnimy-dlya-vysnovku-pr/ .

4. КАС: Свідчення інспектора патрульної поліції не можуть вважатись об'єктивними доказами у справі про порушення ПДР. – Електронний ресурс: https://ukrainepravo.com/law-practice/practice_court/kas-svidchennya-inspektora-patrulnoyi-politsiyi-ne-mozhut-vvazhatys-ob-yektyvnymy-dokazamy-u-spravi-/.

5. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06.07.2005 р., № 2747-IV // (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 35-36, № 37, ст.446).

6. Пчелін В. Б. Свідок як суб'єкт адміністративних процесуальних правовідносин / В. Б. Пчелін // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція. - 2016. - Вип. 21. - С. 59-61.

Multidisciplinary academic research, innovation and results

Scientific publications

Proceedings of the XXII International Scientific and Practical Conference
«Multidisciplinary academic research, innovation and results»,
Prague, Czech Republic. 805 p.
(June 07 – 10, 2022)

UDC 01.1

ISBN – 979-8-88680-832-2

DOI – 10.46299/ISG.2022.1.22

Text Copyright © 2022 by the International Science Group (isg-konf.com).

Illustrations © 2022 by the International Science Group.

Cover design: International Science Group (isg-konf.com)©

Cover art: International Science Group (isg-konf.com)©

All rights reserved. Printed in the United States of America.

No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted, in any form or by any means, or stored in a data base or retrieval system, without the prior written permission of the publisher.

The content and reliability of the articles are the responsibility of the authors. When using and borrowing materials reference to the publication is required. Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighboring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

The recommended citation for this publication is: Liubych V., Novikov V. Productivity of spring triticale at different doses of nitrogen fertilizers // Multidisciplinary academic research, innovation and results. Proceedings of the XXII International Scientific and Practical Conference. Prague, Czech Republic. 2022. Pp. 23-25

URL: <https://isg-konf.com/multidisciplinary-academic-research-innovation-and-results-two/>